

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/267/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622202786
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:1622202786.2

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloletú W. J., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov K. J., nar. XX.XX.XXXX a U. J., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom W. E. V. XXX/X, U. pri Y., dieťa rodičov: matky R. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. pri Y. a otca A. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky na nariadenia neodkladného opatrenia a na uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie tohto znenia:

„Súd nariaďuje starým rodičom K. J., nar. XX.XX.XXXX a U. J., nar. XX.XX.XXXX, aby odovzdali maloletú W. J., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Compass, n.o., so sídlom Ulica Bernolákova 6256/51, Trnava.“

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.12.2022 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky (ďalej len „ÚPSVaR Malacky“) domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil starým rodičom odovzdať maloletú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Compass, n.o. Súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal navrhovateľ aj návrh vo veci samej na uloženie výchovného opatrenia maloletej.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že naposledy bola maloletá rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 9P/125/2019 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Maloletá žila fakticky v domácnosti starých rodičov od narodenia. Aktuálne sa maloletá nachádza v domácnosti starých rodičov a navštevuje Základnú školu vo Vysokej pri Morave, 7. ročník, ktorý opakuje. Od septembra 2022 škola vo zvýšenej miere avizovala problematické správanie sa maloletej. Matku, po vykonaných pohovoroch s maloletou, navrhovateľ opakovane kontaktoval, keďže z rozhovorov vyplynulo, že maloletá nechce zostať v domácnosti u starých rodičov. Maloletá prejavila záujem o bývanie s matkou a mladšími maloletými súrodencami v krízových centrách. Matka maloletej sa s manželom E. R. rozviedla v roku 2021 a starostlivosť o maloleté deti R. zabezpečovala v priebehu roka 2021 v Azylovom centre Emauzy v Holíči. V tomto roku bola matka od 11.05.2022 klientkou Zariadenia sociálnych služieb Útulok Cesta v Skalici, avšak s matkou bola k 31.10.2022 ukončená zmluva kvôli hrubému porušeniu prevádzkového a ubytovacieho poriadku. Matka je odvtedy s mladšími maloletými deťmi v prístavbe vedľa starých rodičov vo U. Y.. Matke sa navrhovateľ snažil nájsť iné krízové centrum - bývanie. Matka sama oslovila Centrum Slniečko v Nitre. Matka stále nemá vyriešenú svoju situáciu, nie je zastabilizovaná. V domácej atmosfére maloletá pociťuje negatívnu rodinnú záťaž, je deprimovaná. Zo strany starých rodičov, ktorým je maloletá zverená, nie je aktuálne zabezpečený dostatočný dozor, nesprávne sú maloletej podávané predpísané dávky liekov. Maloletá, ktorej osobnosť je vo vývine, reaguje senzitívne na okolie, trpí depresiami, je traumatizovaná. Zo strany najbližších nepociťuje primeraný záujem a zdravé vzťahové väzby sú v rodine maloletej narušené. U maloletej sa začali postupne objavovať výchovné a psychické problémy, ktoré sa prehlbujú napriek súčinnej sociálnej a odbornej zdravotnej intervencii. Prehlbujúce sa problémy

avizovala škola, starí rodičia. Maloletá nerešpektuje authority doma ani v škole. Problémy so správaním sa u maloletej začali stupňovať, výchovu a starostlivosť o maloletú starí rodičia nezvládajú a ani matka nedokáže saturovať potreby maloletej v dostatočnej miere s ohľadom na záujem maloletej. Opakovane navrhovateľ oslovil vo veci zabezpečovania starostlivosti o maloletú matku, keďže starí rodičia čím ďalej tým častejšie verbalizovali, že starostlivosť nezvládajú, maloletú nechcú, nevedia dostatočne zabezpečiť komplexnú starostlivosť o maloletú. Stará matka v amokoch maloletú verbálne odmietala, vulgárne sa vyjadrovala i na adresu maloletej. Maloletá bola svedkom neustálych hádok medzi matkou a starou matkou, ako aj starými rodičmi navzájom. Napriek poskytovanému psychologickému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Malacky a odbornej pedopsychiatrickej pomoci v ambulancii MUDr. Silvie Polkovej ambulantnou formou v NÚDCH Bratislava sa celkový zdravotný stav maloletej nezlepšuje. Maloletá trpí depresiami, nezáujmom o okolie, túži po blízkej osobe, pociťuje prázdnotu, samotu, nemá naplnenú potrebu šťastia a uznania. U maloletej dochádza k sebapoškodzovaniu - rezné rany na oboch predlaktiach povrchového charakteru. Maloletá začala zneužívať alkohol pre potlačenie svojich ťažkostí. Dňa 22.11.2022 bolo úradu doručené anonymné oznámenie, z ktorého vyplynulo podozrenie z páchania trestnej činnosti voči maloletej (ohrozovanie mravnej výchovy, týranie blízkej a zverenej osoby a sexuálneho zneužívania). V tejto veci navrhovateľ dňa 30.11.2022 podal podnet na PZ Malacky na začatie trestného stíhania. V rámci poslednej prípadovej konferencie na ÚPSVaR Malacky dňa 01.12.2022 za účasti rodiny maloletej, v súčinnosti so školou a akreditovaným subjektom Kľúčom n.o. navrhovateľ zhodnotil krízovú situáciu v rodine maloletej s odporúčaním zabezpečiť maloletej zariadenie a maloletú dočasne umiestniť do starostlivosti právnickej osoby. Maloletú je potrebné, toho času neodkladne stabilizovať, zmeniť výchovné prostredie, ochrániť ju a zabezpečiť maloletej odbornú pomoc vo zvýšenej miere, keďže maloletá nezvláda situáciu v prostredí biologickej rodiny, ktorá nemá kapacitu poskytnúť maloletej intenzívny dohľad a ochranu. Pretrvávajú dôvodné obavy, že v súčasnosti starí rodičia ani matka nedokážu zabezpečiť takú starostlivosť o maloletú, ktorú maloletá potrebuje a bola by v najlepšom záujme maloletej.

3. K návrhu priložil navrhovateľ rodný list maloletej, sociálnu správu o dieťati zo dňa 01.12.2022, správu Základnej školy U. pri Y. zo dňa 06.10.2022, zo dňa 11.10.2022 a zo dňa 24.11.2022, správu Útulku Cesta Skalica zo dňa 26.10.2022, správu CPPPaP Malacky zo dňa 09.06.2022, Lekársku správu NÚDCH Bratislava - pedopsychiatria zo dňa 25.11.2022, správu Návrat o.z. zo dňa 17.01.2022, zápis Kľúč n.o. z prípadovej konferencie zo dňa 16.06.2022 a zo dňa 23.06.2022, správu Kľúč n.o. za mesiac november 2022, podnet na začatie trestného stíhania zo dňa 30.11.2022, záznam so starou matkou zo dňa 22.09.2022.

4. Zo spisového materiálu vedeného tunajším súdom o maloletej súd zistil, že maloletá bola rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 9P/125/2019 zo dňa 26.06.2020 právopl. dňa 14.08.2020 zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov K. J., nar. XX.XX.XXXX a U. J., nar. XX.XX.XXXX.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

11. Podľa § 363 C.m.p., súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

12. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 367 ods. 2 C.m.p., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

14. Podľa § 367 ods. 3 C.m.p., uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

15. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

16. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

17. Súd po oboznámení sa s návrhom a jeho prílohami a vykonanom dokazovaní v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o nariadenom neodkladnom opatrení dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Skutočnosti uvádzané navrhovateľom a vyplývajúce z navrhovateľom priložených príloh sú natoľko závažné, že odôvodňujú, aby bola maloletá bezodkladne vyňatá z doterajšieho výchovného prostredia a umiestnená za účelom adekvátnej ochrany a odbornej pomoci do špecializovaného centra. Maloletá trpí psychickými problémami, poruchami správania, dochádza u nej k sebapoškodzovaniu, zneužíva alkohol. Starí rodičia ani matka maloletej výchovu maloletej nezvládajú a nevedia maloletej adekvátne sami bez pomoci odborníkov pomôcť a ochrániť ju. Zároveň je tu prítomné podozrenie na sexuálne zneužívanie a inú trestnú činnosť páchanú na maloletej. Vzhľadom na uvedené, stotožňujúc sa s dôvodmi podaného návrhu súd v záujme maloletej s poukazom na to, že doposiaľ vykonané opatrenia úradu a akreditovaných subjektov nevedli k náprave, nariadil starým rodičom odovzdať maloletú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Compass, n.o.

18. Súd posudzoval len či je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie. Súd poznamenáva, že predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej. V konaní vo veci samej súd rozhodne po vykonaní dôkladného dokazovania, pričom prvoradým hľadiskom bude najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne v 4 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie a ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. C.m.p.).